

rozvinuty novým koncepčním rámcem, který byl proto podle nejnovějších pedagogických, didaktických a psychologických poznatků doplněn a zpřesněn. Na základě rámce byly také vytvořeny nové úlohy využívající potenciál počítače jako nového média, jímž jsou zadávány žákům testy. Úlohy odrážejí současné způsoby využívání textů a jsou také zaměřené na nové možnosti, které poskytují elektronická média. Celé šetření probíhá elektronickou formou, a to jak při testování a vyplňování dotazníků, tak i při administraci a zpracování.

Šetření zahrnuje testování čtenářské, matematické a přírodovědné funkční gramotnosti, žákovský dotazník, dotazník ICT, školní/ředitelský dotazník. Česká republika je v cyklu PISA 2018 zapojena do volitelného modulu PISA-TALIS link, který umožní v agregované podobě propojit zjištění dotazníkového šetření učitelů TALIS 2018 s výsledky PISA 2018. Česká republika patří mezi devět zemí, které využily novou a dosud nevyzkoušenou možnost propojit dva projekty OECD v jednom roce sběru dat.

Cykklus PISA 2018 prochází mnoha fázemi – byl zahájen už v roce 2015 prací na koncepčním rámci, návrhem a výběrem úloh, připomínkováním návrhu dotazníkového šetření, a pokračoval v roce 2016 a 2017 překladem a odbornou korekturou koncepčního rámce, překlady a adaptacemi úloh, přípravou manuálů, scénářů a formulářů pro zadavatele a koordinátory, přípravou výběru a vytvoření sběrové databáze.

Na jaře 2017 proběhlo na menším výběru škol pilotní šetření, jež v praxi ověřuje připravené organizační, logistické, technické a odborné části projektu. Zároveň slouží jako nácvik ke zvládnutí všech procesů hlavního šetření na všech úrovních zapojení. Poznatky a zkušenosti slouží k upřesnění nebo ke změně metodik hlavního sběru dat a zapracují se do materiálů a procesů na národní i mezinárodní úrovni.

Pilotní šetření PISA 2018 proběhlo v České republice od 27. března do 21. dubna 2017. Do pilotního sběru dat bylo zapojeno téměř 2 300 žáků (vyplnili test a dotazník) ze 47 škol a jejich ředitelé vyplnili školní dotazník.

11.2.2.2 TALIS 2018

Mezinárodní šetření o vyučování a učení TALIS (Teaching and Learning International Survey) je projektem OECD. V minulosti se Česká republika zapojila do cyklu TALIS 2013. Aktuálně probíhá zapojení do cyklu TALIS 2018, do něhož je celkem zapojeno 46 států a ekonomik.

Šetření TALIS mapuje v mezinárodním kontextu názory a postoje ředitelů škol a učitelů. Základní modul šetření TALIS je zaměřen na úroveň ISCED 2 (mezinárodní standardní klasifikace vzdělávání podle UNESCO), která v České republice odpovídá druhému stupni základní školy a nižšímu stupni víceletého gymnázia.

Vedle tohoto základního modulu měly státy a ekonomiky možnost se v rámci TALIS 2018 volitelně zapojit do modulů zaměřených na úroveň ISCED 1, ISCED 3 nebo do modulu umožňujícího propojení TALIS s mezinárodním šetřením PISA (modul TALIS-PISA link). Zapojení do jednotlivých doplňkových modulů je spojeno s úhradou dalších poplatků do OECD. Česká republika je v cyklu TALIS 2018 zapojena do volitelného modulu TALIS-PISA link.

V rámci každého cyklu předchází hlavnímu sběru dat tzv. pilotní sběr dat a v některých případech hlavnímu sběru předchází nejen pilotní, ale také předpilotní fáze. Součástí cyklu TALIS 2018, na kterém na mezinárodní i národní úrovni začaly činnosti probíhat od jara roku 2016, byla i předpilotní fáze. Česká republika se do předpilotní fáze zapojila spolu s dalšími devíti státy.

V rámci této fáze se v květnu roku 2016 uskutečnily skupinové rozhovory s vybranými učiteli a řediteli základních škol a víceletých gymnázií. Cílem bylo prodiskutovat návrhy otázek ředitelského a učitelského dotazníku z hlediska tematického zaměření, vhodnosti pro kulturní kontext a kontext vzdělávacího systému v České republice. Výstupem skupinových